მტკიცებულებითი სტანდარტი ოჯახური დანაშაულის საქმეებზე

ანი გულიაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის ფაკულტეტის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად

სისხლის სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გოგა ხატიაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი თბილისი, 2022

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ანი გულიაშვილი

01.07.2022

აბსტრაქტი

მსოფლიოს მასშტაზით ოჯახური ძალადობისა და ოჯახში ჩადენილი დანაშაულები აქტუალურობას არ კარგად და სახელმწიფოებისთის მნიშვნელოვან გამოწვევად რჩება. იმ ფაქტიდან გამომდინარე, რომ დანაშაული ჩადენილია ოჯახში ხშირად სააშკარაოზე არ გამოდის დანაშაულებრივი ქმედება და სამართალდამცავი ორგანოები ვერ ახდენენ მის აღკვეთას. მიზეზი კი არის შემდეგი, ოჯახში ჩადენილი დანაშაული ესაა ის ქმედება, როდესაც ოჯახის ერთ წევრი ჩადის მეორის მიმართ და რადგან ოჯახი წარმოადგენს რთულ ერთეულს, სადაც წევრები ზრუნავენ ერთმანეთზე ამიტომ თავს იკავებენ მოძალადის მხილებისგან.

ოჯახური დანაშაულის/ძალადობის მსხვერპლი არაა მხოლოდ ქალი და შეიძლება იყოს როგორც კაცი ასევე არასრულწლოვანი შვილი. ანუ ესაა ისეთ დანაშაული როდესაც ოჯახის ერთი წევრი ძალადობს მეორის მიმართ. ძალადობა კი შეიძლება იყოს ეკონომიური, ფიზიკური, სექსუალური, ფსიქოლოგიური და ასე შემდეგ.

ოჯახური დანაშაულის საქმეებზე, სასამართლოში საქმის არსებითი გამოკვლევის სტადიაზე ძირითადი მოწმეები, რომლებიც იკითხებიან არიან დაზარალებული/ები და ფაქტის შემსწრე მოწმეები. ეს უკანასკნელნი ძირითად შემთხვევაში მოძალადის ოჯახის წევრები არიან. სწორედ აღნიშნული პირების დაკითხვის ეტაპზე ჩნდება საკვლევ თემასთან დაკავშრებით პრობლემა, რადგან ზემოთ ჩამოთვლილი პირები იყენებენ კონსტიტუციითა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით მინიჭებულ უფლებას და არ აძლევენ ჩვენებას ახლო ნათესავის წინააღმდეგ რის გამოც ოჯახური დანაშაულის საქმეებზე არაერთი გამამართლებელი განაჩენი დამდგარა.

ოჯახური დანაშაულის საქმეებზე აუცილებელია მტკიცებულებათა მრავალფეროვნება. საგამოძიეზო ორგანოს წარმომადგენლებმა აქტიურად დანაშაულის შეტყობინებიდან მალევე საქმეში უნდა მოახდინონ ისეთი მნიშვნელოვანი მტკცებულებების მოპოვება, როგორიცაა ექსპერტიზის დასკვნები, ,,112-ის" ჩანაწერები, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები და ასე შემდეგ. სწორედ აღნიშნულ თემას შეეხება კვლევა, სადაც საუბარი იქნება იმ მტკიცებულებების მტკიცების ტვირთზე, რომლებიც სასამართლოში იქნება დამატებით წარდგენილი დაზარალებულის და მოწმეების ჩვენებების გარდა, რათა სასამართლოს მიეცეს შესაძლებლობა მოძალადის მიმართ გამოიტანოს გამამტყუნებელი განაჩენი მაშინ როდესაც მოწმეები/დაზარალებული იყენებენ მათთვის მინიჭებულ მოწმის იმუნიტეტს.

ნაშრომში განხილულია არაერთი გადაწყვეტილება, ასევე მოყვანილია საერთაშორისო კანონმდებლობა და პრაქტიკა, რომლის განხილვის საფუძველზეც ნათლად დავინახავთ ოჯახური დანაშაულის გამოძიებისა თუ სასამართლოში არსებითი განხილვის სტადიაზე წარმოქმნილი პრობლების გადაჭრის გზებს.

საძიებო/საკვანძო სიტყვები: ოჯახში ძალადობა, ოჯახური დანაშაული, მოწმის იმუნიტეტი, მტკიცებულებითი სტანდარტი, ფსიქოლოგიური ძალადობა.

Abstract

Worldwide, domestic violence and crimes committed in the family are not relevant and remain an important challenge for states. Due to the fact that the crime is committed in the family, the criminal act often does not come to light and the law enforcement agencies are unable to prevent it. The reason is the following, the crime committed in the family is the act when one member of the family commits it against another, and since the family is a complex unit, where the members care for each other, they refrain from reporting the abuser.

The victim of domestic crime/violence is not only a woman, it can be both a man and a minor child. That is, it is a crime when one family member is violent towards another. Violence can be economic, physical, sexual, psychological and so on.

In domestic crime cases, the main witnesses to be examined at the substantive investigation stage of the case in court are the victim/s and eyewitnesses. The latter are usually family members of the abuser. It is at the stage of interrogation of the mentioned persons that a problem arises in connection with the research topic, because the persons listed above use the right granted by the Constitution and the Code of Criminal Procedure and do not testify against their close relatives, which is why many acquittals have been made in cases of family crime.

A variety of evidence is essential in domestic crime cases. The representatives of the investigative body should actively collect such important evidences, such as expert reports, "112" records, investigative

experiment protocols, and so on, in the case soon after the crime is reported. The study will touch on the mentioned topic, where it will be discussed about the burden of proof of the evidence that will be presented in court in addition to the testimony of the victim and witnesses, in order to give the court the opportunity to pass a guilty verdict against the perpetrator while the witnesses/victim use the witness immunity granted to them.

The paper discusses a number of decisions, as well as cites international legislation and practice, based on the review of which we can clearly see the ways to solve problems arising at the stage of the investigation of family crime or substantive consideration in court.

Search/keywords: domestic violence, domestic crime, witness immunity, evidentiary standard, psychological abuse.